

Programma 5 Inkomsten van Winterswijk

gemeente
Winterswijk

Inleiding

Dit programma omvat de inkomsten van onze gemeente die ook algemene dekkingsmiddelen zijn: de algemene uitkering uit het gemeentefonds en onze lokale heffingen.

In de beleidsvelden staan de activiteiten en budgetten die ook daadwerkelijk bij onze ambities en doelstellingen horen én waarop wij (bij)sturingsmogelijkheden hebben. Het college voert de begroting uit binnen de programma's en is in dat kader bevoegd om activiteiten bij te sturen en budgetten bij te stellen binnen het betreffende programma.

De (bij)sturingsmogelijkheden op programma 5 zijn beperkt. Op de algemene uitkering hebben wij als individuele gemeente geen invloed. Daarnaast kunnen we de hoogte van de lokale heffingen alleen voor aanvang van het begrotingsjaar bepalen. Het gaat om inkomsten die geen directe relatie hebben met de uitgaven in onze begroting. Daarom past het niet om met deze inkomsten te schuiven ter dekking van andere lasten. Isolatie van de algemene middelen in een eigen programma is dan de meest logische keuze.

5.1 Algemene middelen

Ambitie

We zijn een financieel gezonde gemeente. De ambities in onze begroting zijn in evenwicht met de gemeentelijke financiën voor de korte en lange termijn.

Relevante documenten:

- Financiële verordening gemeente Winterswijk
- Treasurystatuut
- Planning- en control-documenten

Doelstellingen

Behouden gezonde financiële positie

Activiteiten

Monitoren van uitvoering van begroting via P&C-documenten

Met de documenten in onze planning- en control-cyclus stellen we onze ambities, doelstellingen en activiteiten voor het komende jaar vast (de begroting). Daarnaast volgen we de realisatie ervan (bestuursrapportage), stellen we indien nodig budgetten bij (financiële prognoses) en leggen we verantwoording af (jaarstukken). Hierdoor houden we zicht op onze financiële positie en kunnen we bijsturen wanneer dat nodig is.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In 2024 zijn de volgende P&C-documenten opgesteld:

- Jaarstukken 2023.
- Eerste bestuursrapportage, inclusief eerste financiële prognose 2024.
- Begroting 2025-2028.
- Tweede voortgangsrapportage, inclusief tweede financiële prognose 2024.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De P&C-documenten zijn conform de planning ter vaststelling voorgelegd aan de raad.

- Jaarstukken 2023, 27 juni 2024.
- Eerste bestuursrapportage 2024, inclusief kaderbrief, 27 juni 2024.
- Tweede voortgangsrapportage, inclusief tweede financiële prognose 2024, 19 december 2024.
- Begroting 2025-2028, 7 november 2024.

We verzelfstandigen het onderhoud van de begraafplaats

Het college heeft besloten dat er niet wordt bezuinigd op het onderhoud van de begraafplaats en dat het onderhoud niet wordt verzelfstandigd.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Het college heeft besloten dat er niet wordt bezuinigd op het onderhoud van de begraafplaats en dat het onderhoud niet wordt verzelfstandigd.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het college heeft besloten dat er niet wordt bezuinigd op het onderhoud van de begraafplaats en dat het onderhoud niet in de markt wordt gezet.

Doelstellingen

We streven naar een jaarlijks structureel sluitende begroting

Activiteiten

Vaststellen begroting

We streven naar een jaarlijks structureel sluitende begroting. Deze presenteren we in de begroting.

De tweede prognose voor 2024 laat een aanzienlijke positieve bijstelling van het resultaat zien. Het bij de eerste prognose verwachte negatieve resultaat wordt hiermee omgedraaid.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

In het financiële hoofdstuk van de bestuursrapportage nemen we een overzicht op waarin we het structurele en incidentele begrotingsresultaat presenteren.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Na vaststelling van de begroting wordt de voortgang gemonitord in twee tussentijdse rapportages. De raad heeft deze rapportages vastgesteld op respectievelijk 27 juni 2024 en 19 december 2024.

Doelstellingen

Zorgen voor voldoende investeringsruimte

Activiteiten

Integrale afwegingen bij begrotingsbehandeling

In de zomer van 2023, tijdens de totstandkoming van de begroting voor 2024, ontstond het inzicht dat ons financieel meerjarenperspectief substantiële tekorten kende. Er is toen gekozen voor het opstellen van een sluitende begroting voor 2024 en 2025. We maken een pas op de plaats met de grote projecten en we nemen voor 2026 en verder geen onomkeerbare beslissingen.

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Met de begroting voor 2024 en de daarin opgenomen voorstellen, heeft de raad inzicht gekregen in de ontwikkelingen in het meerjarenperspectief en de mogelijkheden om afwegingen te maken over de inzet van de middelen.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Raadsbehandeling in november.

Indicatoren

De indicatoren voor de algemene middelen zijn:

- Financiële kengetallen
- Weerstandsratio

Een toelichting op deze indicatoren staat in de paragraaf weerstandsvermogen.

Wat is het resultaat?

Voor het onderdeel resultaat verwijzen naar het hoofdstuk 'Financiële ontwikkelingen en resultaten in 2024'.

5.2 Lokale belastingen

Ambitie

De ambitie van de gemeente met betrekking tot lokale belastingen is tweeledig. Enerzijds streeft de gemeente ernaar om haar financiële onafhankelijkheid te vergroten door efficiënte en evenwichtige lokale belastingen te innen. Dit stelt de gemeente in staat om de nodige middelen te genereren om essentiële openbare diensten te financieren. Anderzijds is er een streven naar het waarborgen van transparantie en rechtvaardigheid in het belastingstelsel, waarbij de lasten eerlijk worden verdeeld over de inwoners en bedrijven. Deze dualiteit van financiële stabiliteit en sociale verantwoordelijkheid vormt de kern van de gemeentelijke belastingambitie en draagt bij aan het welzijn van de gemeenschap als geheel. Onze lokale belastingdruk is in balans met het niveau van dienstverlening dat we bieden. Wanneer het gaat om heffingen en leges, is ons uitgangspunt dat deze doorgaans de kosten dekken. Tenzij ze significant afwijken van vergelijkbare tarieven in andere gemeenten, of als er sprake is van een plotselinge aanzienlijke verhoging. Om ervoor te zorgen dat onze ambities financieel haalbaar blijven, leggen we tevens

de nadruk op het verkrijgen van (Europese) subsidies in plaats van het verhogen van lokale belastingen.

Relevante documenten:

- Belastingverordeningen

Doelstellingen

De onroerende zaakbelastingen wordt gefixeerd op de opbrengst met uitzondering van inflatie en areaaluitbreiding

Doelstellingen

We maken meerjarige afspraken over de toeristenbelasting

Indicatoren

Hiervoor wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Wat is het resultaat?

De lokale belastingdruk voldoet voor 2024 aan de verwachtingen.

Financiële onderbouwing programma 5

Baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2024	Rekening 2024	VerschiJR2024
Baten			
5.1 Algemene middelen			
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	1.102	472	-631
0.5 Treasury	816	1.180	363
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	71.730	72.129	399
0.8 Overige baten en lasten	0	0	0
Totaal 5.1 Algemene middelen	73.649	73.781	132
5.2 Lokale belastingen			
0.61 OZB woningen	4.086	4.066	-21
0.62 OZB niet-woningen	3.060	3.068	9
0.64 Belastingen overig	50	65	15
Totaal 5.2 Lokale belastingen	7.196	7.199	2
Totaal Baten	80.845	80.979	134
Lasten			
5.1 Algemene middelen			
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	924	529	-395
0.5 Treasury	-814	-1.031	-217
0.8 Overige baten en lasten	36	0	-36
Totaal 5.1 Algemene middelen	146	-502	-649
5.2 Lokale belastingen			
0.61 OZB woningen	287	241	-46
0.62 OZB niet-woningen	94	104	9
0.64 Belastingen overig	22	22	0
Totaal 5.2 Lokale belastingen	404	367	-37
Totaal Lasten	551	-135	-686
Gerealiseerd resultaat	80.295	81.115	820

Algemene middelen

Aan de batenkant van de algemene middelen is een voordeel van € 132.000 gerealiseerd. De belangrijkste verklaringen hiervoor zijn:

- Er is sprake van een nadeel op het beheer van gronden en gebouwen van per saldo € 236.000 (€631.000 lagere baten en € 395.000 lagere lasten). Dit

betreft met name een hogere interne doorbelasting van afschrijvingslasten (€ 199.000), en is een administratieve correctie.

- Er is een voordeel van € 352.000 uit hogere kortlopende rentebaten door investeringen die niet zijn gerealiseerd in 2024. Hierdoor zijn liquide middelen uitgezet bij het schatkistbankieren.
- Er geldt een voordeel van € 399.000 uit de algemene uitkering. Dit betreft een hogere bijdrage vanuit het Rijk in de decembercirculaire ten opzichte van de septembercirculaire. Deze verhoging wordt met name verklaard vanwege een extra ontvangen uitkering voor diverse taakmutaties.

Aan de lastenkant van de algemene middelen is een voordeel gerealiseerd van € 649.000. Het voordeel aan de lastenkant wordt verklaard door:

- De lagere interne doorbelasting van afschrijvingslasten, zie hierboven onder baten.
- Een hogere doorberekende rente van € 191.000 aan de grondexploitatie. Dit betreft een niet begrote grex-rente, gebaseerd op 2% van de bouwgronden in exploitatie. Dit is een budgetneutrale post, de boekwaarde muteert met hetzelfde bedrag.

Lokale belastingen

In dit beleidsveld is er aan de baten- en lastenkant geen sprake van materiële onder- of overschrijdingen. De mutaties blijven onder de € 50.000.

Onttrekkingen en toevoegingen reserves

Voor dit programma zijn geen mutaties in reserves voorzien.

